

LIETUVOS DARBO BIRŽA

PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

**2016 m.
Lietuvos darbo rinkos tendencijų apžvalga
ir artimiausio laikotarpio perspektyvos**

Vadovo žodis

Pristatau 2016 m. Lietuvos darbo rinkos tendencijų apžvalgą ir artimiausio laikotarpio perspektyvas. Leidinys parengtas analizuojant ne tik Lietuvos darbo biržos, bet ir kitų nacionalinių bei tarptautinių informacijos šaltinių, taip pat didžiausių Lietuvos darbo skelbimų portalų duomenis, taip siekiant pateikti išsamų situacijos darbo rinkoje vertinimą.

Apžvalgoje pateikiami duomenys apie labiausiai trūkstantus darbuotojus ir kompetencijas, ilgalaikės pasiūlos ir paklausos prognozės, pristatoma, kokie veiksniai turės įtakos Lietuvos užimtumo struktūros kaitai. Apžvelgiamos nedarbo tendencijos ir struktūra, užsieniečių įdarbinimo tendencijos, jaunimo nedarbas.

Gera žinia ta, kad artimiausioje ateityje šalies darbo rinkoje išliks nuosaikios teigiamos tendencijos – tai palanku ir dirbantiems, ir ieškantiesiems darbo. Gyventojų užimtumo lygis 2016 m., anot preliminarinių duomenų, buvo aukščiausias per pastaruosius 15 metų.

Kritinių profesijų analizė rodo kokybinius pasiūlos ir paklausos neatitikimus. 2016 m. darbdaviams sunkumų kilo ieškant vadovų, klientų informavimo tarnautojų, tolimųjų reisų vairuotojų, IKT specialistų ir inžinierių.

Atkreipiu dėmesį į tai, kad 2016 m. labiausiai mažėjo moterų ir jaunimo nedarbo rodikliai – moterų nuo 8,5 iki 7,9 proc. ir jaunimo nuo 5,3 iki 4,7 proc.

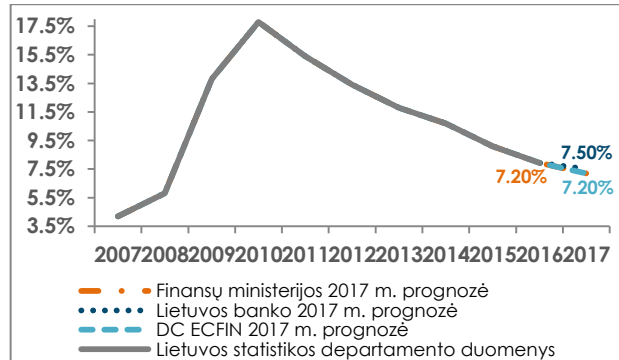
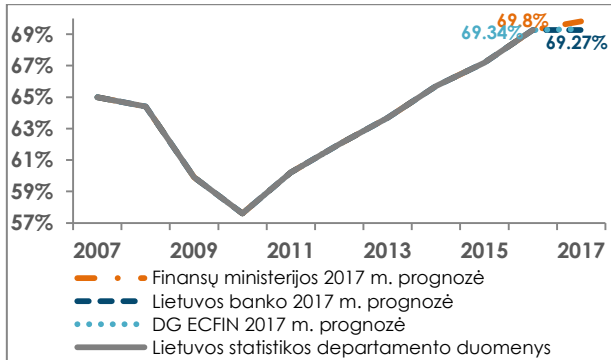
Ligita Valalytė

Lietuvos darbo biržos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktorė

Darbo rinkos tendencijos

Lietuvos darbo rinka atsigavo po gilios ekonominės krizės, artimiausioje ateityje išliks nuosaikios teigiamos tendencijos. Gyventojų užimtumo lygis 2016 m., anot preliminarų duomenų, buvo aukščiausias per pastaruosius 15 metų. Nedarbo lygis nuosekliai traukėsi ir, tikėtina, toliau smuks 2017 m. Darbo jėgos paklausa artimiausiais metais toliau augs, tačiau nežymiai. Spartesni augimą ribos stagnuojančios eksporto rinkos, mažos investicijų apimtys (palyginti su prieškriziniu lygiu). Darbo jėgos pasiūla, nepaisant aukšto aktyvumo lygio, toliau smuks – tai lemia emigracija. Darbo jėga nuo 2007 m. susitraukė 50,2 tūkst. žmonių.

Užimtumo lygis (2007 – 2016 m. ir 2017 m. prognozė; 15 – 64 metų amžiaus grupė) **Nedarbo lygis (2007 – 2016 m. ir 2017 m. prognozė; 15 – 64 metų amžiaus grupė)**

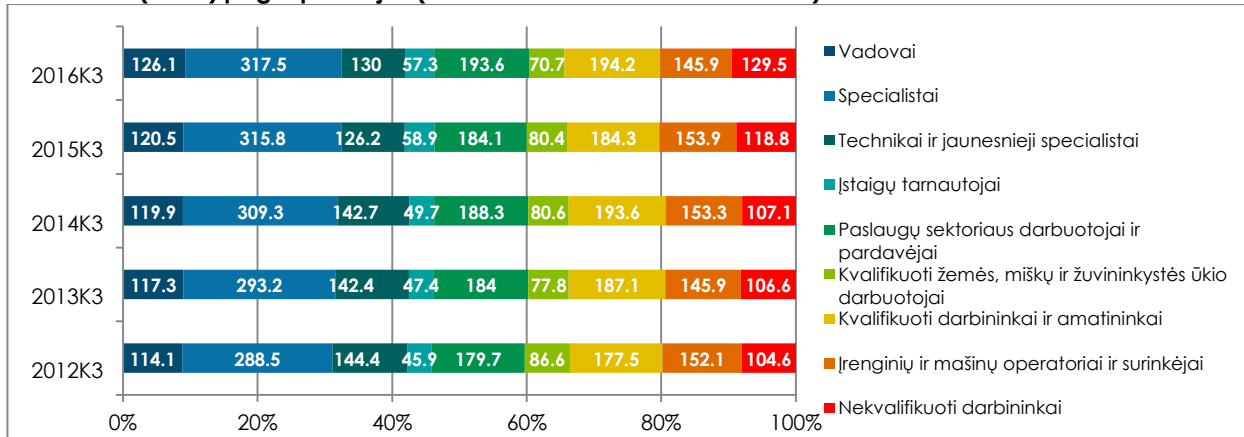

Šaltiniai: Finansų ministerija¹, Lietuvos bankas², DG ECFIN³

Pastaba: 2016 m. užimtumas ir nedarbo lygis apskaičiuoti naudojant trejų pirmų metų ketvirčių duomenis.

Daugiausiai naujų darbo vietų pastaraisiais metais kūrė paslaugų ir statybos sektoriai. Užimtumas žemės ūkyje traukėsi, pramonėje įsivyravo augimas, nekuriantis daug darbo vietų – tai sėkmingos technologijų modernizacijos pasekmė. Užimtumo struktūroje augo vadovų ir specialistų dalis – tai paskatino žinioms imlių paslaugų sektorių augimas. Kita vertus, taip pat augo paslaugų sektoriaus darbuotojų ir ne kvalifikuotų darbininkų dalis. Tai paskatino augimas darbui imliuose (apgyvendinimo ir maitinimo ir kt.) paslaugų ir statybos sektoriuose, o minimalaus darbo užmokesčio augimas galėjo turėti poveikį išaugusiai darbo jėgos pasiūlai.

Užimtumas (tūkst.) pagal profesijas (2012 m. III ketv. – 2016 m. III ketv.)

¹ <http://finmin.lrv.lt/lt/aktualus-valstybes-finansu-duomenys/ekonominės-raidos-scenarijus>

² https://www.lb.lt/macroeconomic_forecast

³ http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/eeip/pdf/ip020_en.pdf#page=107

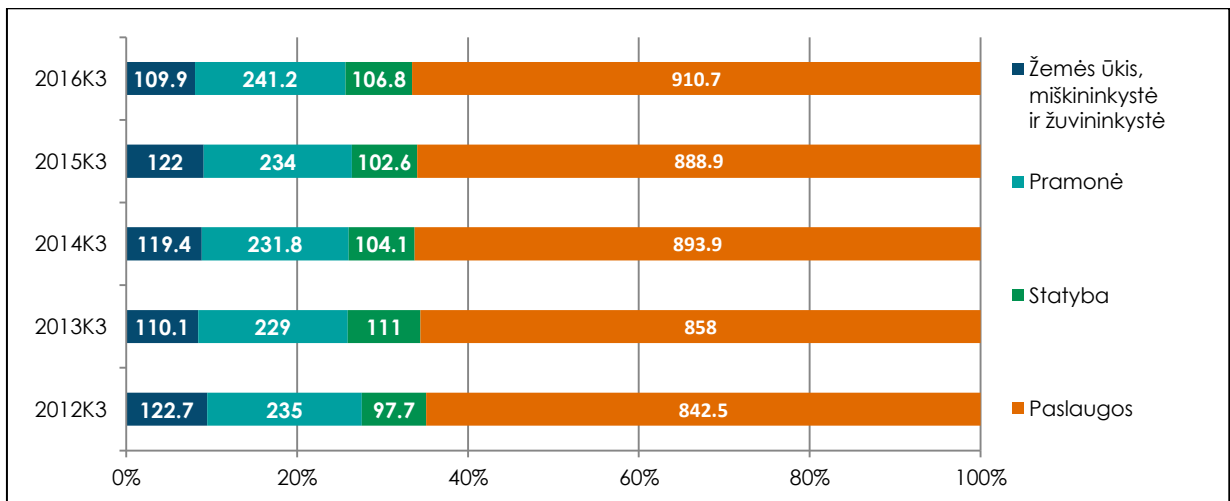
Lietuvos darbo rinka atsigavo po gilios ekonominės krizės, artimiausioje ateityje išliks nuosaikios teigiamos tendencijos.

Daugiausiai naujų darbo vietų pastaraisiais metais kūrė paslaugų ir statybos sektoriai.

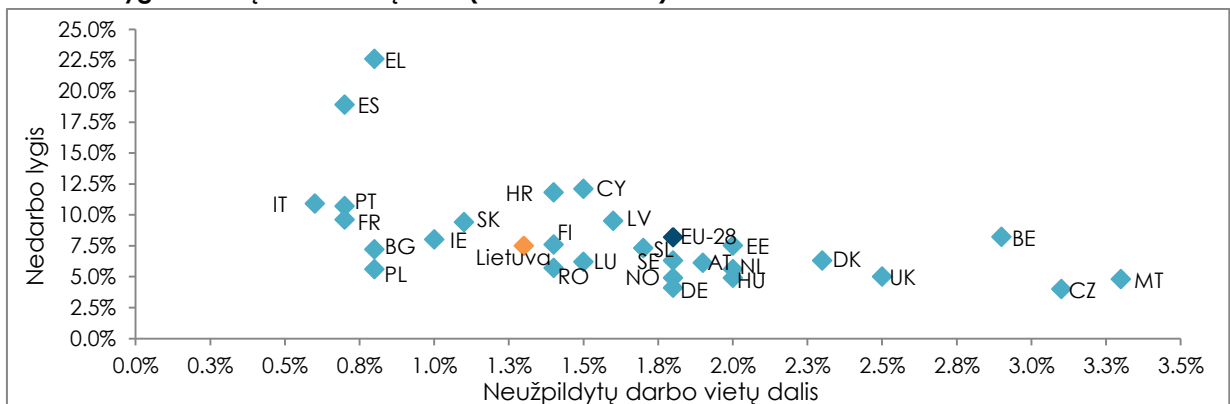
Užimtumas (tūkst.) pagal įmonių ekonominės veiklos rūšis

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.⁴

Ženklaus disbalanso Lietuvos darbo rinkoje nėra. Disbalansą galima fiksuoti, kai šalyje vyrauja ir aukštas nedarbo lygis, ir didelė neužpildytų darbo vietų dalis – tai rodo, kad darbo ieškančių asmenų turimos kompetencijos neatitinka darbdavių poreikių. Pastaraisiais metais Lietuvoje smunkant nedarbo lygiui kartu augo laisvų darbo vietų dalis. Pagal šį rodiklį situacija Lietuvoje yra geresnė nei vidutiniškai ES, kur nedarbo lygis ir laisvų darbo vietų dalis aukštesnė.

Nedarbo lygis ir laisvų darbo vietų dalis (2016 m. III ketv.)

Šaltinis: Eurostat.⁵

Pastaraisiais metais darbo užmokestis nuosekliai augo, tikėtina, kad ši tendencija tęsis ir artimiausioje ateityje. Nuo 2012 m. sparčiausiai darbo užmokestis augo paslaugų sektoriuose, kuriuose mažesnis nei vidutinis atlyginimas. Tai lėmė minimalaus darbo užmokesčio augimas bei norinčiųjų dirbti tokį darbą stoka. Lėčiausiai vidutinis darbo užmokestis augo valstybės finansuojamuose – švietimo, viešojo valdymo, sveikatos apsaugos ir socialinio darbo – sektoriuose. 2016 m. III ketv. didžiausias vidutinis darbo užmokestis buvo finansų ir draudimo bei informacijos ir ryšių sektoriuose.

⁴ <https://osp.stat.gov.lt/rodikliai9>

⁵ http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Unemployment_statistics;
http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Job_vacancy_statistics

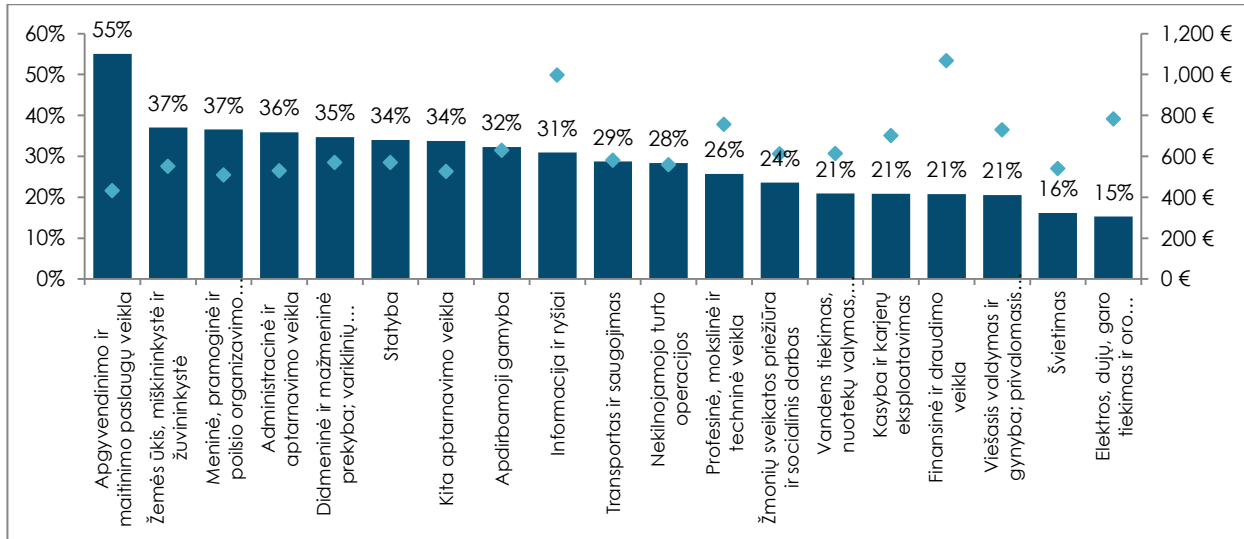
Ženklaus
disbalanso
Lietuvos darbo
rinkoje nėra.

Pastaraisiais
metais darbo
užmokestis
nuosekliai
augo, tikėtina,
kad ši
tendencija
tęsis ir
artimiausioje
ateityje.

Darbo užmokesčio pokytis (2012 m. III ketv. – 2016 m. III ketv.) ir vidutinis darbo užmokestis 2016 m. III ketv.

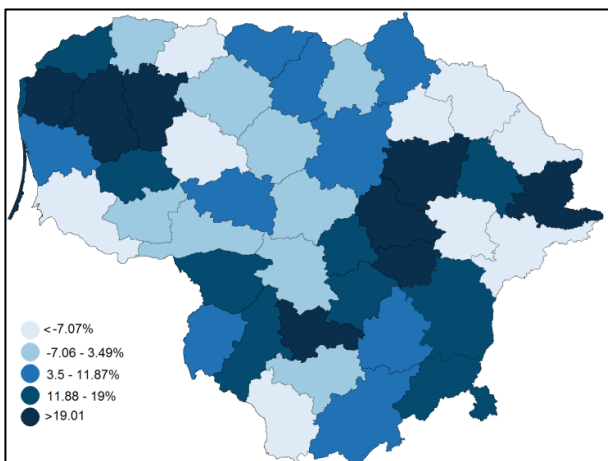
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas⁶. Pastaba: žydri rombais rodo vidutinį darbo užmokestį 2016 m. III ketv.

Regioniniai skirtumai išlieka. Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje ir aplinkiniuose rajonuose užimtumas nuosekliai augo nuo 2012 m., o darbo ieškantys 2016 m. sudarė tik 6 – 7 proc. visų darbingo amžiaus gyventojų. Ypač gerų rezultatų pasiekė mažosios Birštono ir Neringos savivaldybės – čia užimtųjų skaičius 2012 – 2015 m. padvigubėjo. Kita vertus, pasienio savivaldybėse pietvakarių ir šiaurės Lietuvoje krizės padariniai išlieka. Čia nedarbo lygis smuko lėčiau nei vidutiniškai Lietuvoje ir išlieka didesnis nei 10 proc. 2016 m. Lazdijų, Ignalinos ir Akmenės savivaldybėse registruoto nedarbo lygis viršijo 15 proc. Be to, užimtųjų skaičius daugelyje pasienio regionų nuosekliai mažėja. Pavyzdžiui, Alytaus raj. ir Šilutės raj. savivaldybėse 2012 – 2015 m. užimtųjų skaičius smuko daugiau nei 3 tūkst., tai sudaro daugiau nei 25 proc. užimtųjų.

Regioniniai skirtumai išlieka.

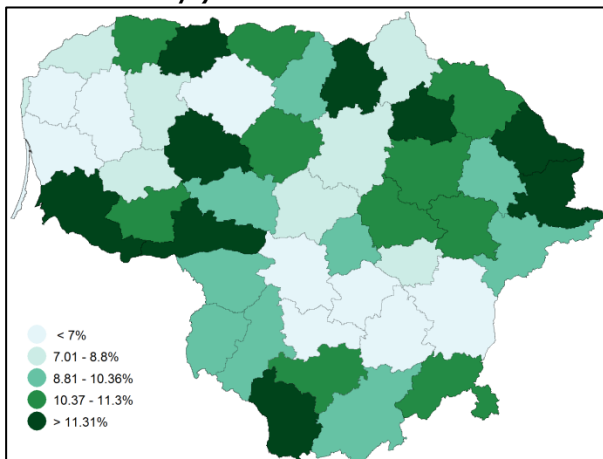

Užimtumo pokyčiai (proc.) savivaldybėse 2012 – 2015 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.⁷

Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus asmenų santykis savivaldybėse 2016 m. (sausio – lapkričio mėn. duomenys)

⁶ <http://osp.stat.gov.lt/rodikliai2>

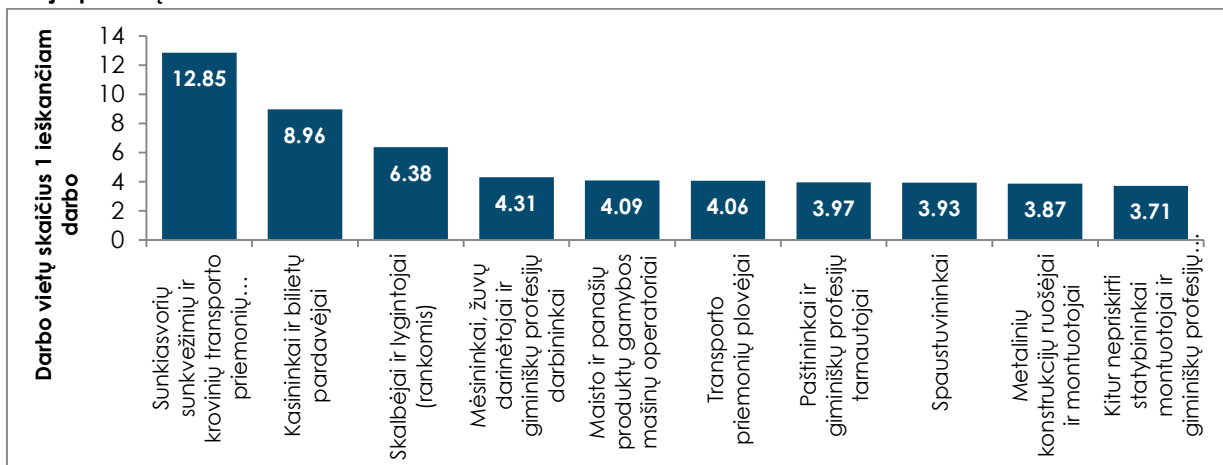
⁷ <https://osp.stat.gov.lt/rodikliai2>

Kokių darbuotojų ir kompetencijų labiausiai trūksta?

Lietuvos darbo biržos (LDB) duomenys rodo, kad nemažai profesijų laisvų darbo vietų skaičius kelis kartus viršija tokio darbo ieškančiųjų skaičių. Per 2016 m. vienuolika mėn. labiausiai trūko tolimųjų reisų vairuotojų – jų paklausa daugiau nei 10 kartų viršijo pasiūlą. Pagrindinės darbuotojų stokos priežastys – emigracija, darbo rinkos poreikių neatitinkantis profesinis rengimas ir perkvalifikavimo sistema, netenkinančios darbo sąlygos ir darbo užmokestis.

Laisvų darbo vietų ir tokio darbo ieškančiųjų santykis: top 10 profesijų, kuriose paklausa labiausiai viršija pasiūlą

Šaltinis: LDB 2016 m. sausio-lapkričio mėn. duomenys.

Pastaba: į analizę įtrauktos tik tos profesijos, kurioms buvo bent 100 laisvų darbo vietų ir 100 ieškančiųjų tokio darbo.

Kritinių profesijų analizė rodo kokybinius pasiūlos ir paklausos neatitikimus, t.y., kuriose profesijose darbdaviai susiduria su didžiausiais iššūkiais randant tinkamą kandidatą. Tai lemia ir tinkamų kandidatų stoka, ir reikalavimų neatitinkančios kandidatų kompetencijos. Europos Komisijos agentūros CEDEFOP atliktas kritinių profesijų (angl. *priority mismatch occupations*) tyrimas⁸ identifikavo profesijas, kuriose dabar ir artimiausioje ateityje darbdaviams kils didžiausių sunkumų samdant darbuotojus.

Kritinės profesijos	Darbuotojų stokos priežastys
Programuotojai, IKT specialistai, finansų ir matematikos specialistai: programinės įrangos ir taikomųjų programų kūrėjai ir analitikai (ISCO 251); duomenų bazių ir tinklų specialistai (ISCO 252); informacinių technologijų ir ryšių paslaugų sritys vadovai (ISCO 133); jaunesnieji finansų ir matematikos specialistai (ISCO 331)	Sparčiai augančią paklausą nulėmė Lietuvos sėkmė pritraukiant tiesiogines užsienio investicijas į finansinių ir IKT paslaugų centrus bei startuolių kūrimą. Aukštosios mokyklos pastaraisiais metais priėmė daugiau studentų atitinkamose studijų programose, tačiau praėjus ne mažiau kaip ketveri metai, kol jie baigs studijas.
Inžinieriai: inžinerijos specialistai (ISCO 2014) ir elektros technologijų inžinieriai (ISCO 215)	Inžinierių paklausą lemia tebesitęsianti pramonės modernizacija ir plėtra. Nors aukštosiose mokyklose išaugo studijuojančių skaičius, inžinerinėms programoms sunkiai sekasi pritraukti talentingiausių abiturientus, kurie siektų inžinieriaus karjeros. Todėl įmonėms kyla sunkumų samdant motyvuotus absolventus, kurie turėtų ne tik geras technines, bet ir bendrąsias (užsienio kalbos, vadybos gebėjimai) kompetencijas.

⁸ http://euskillsparorama.cedefop.europa.eu/en/analytical_highlights/lithuania-mismatch-priority-occupations

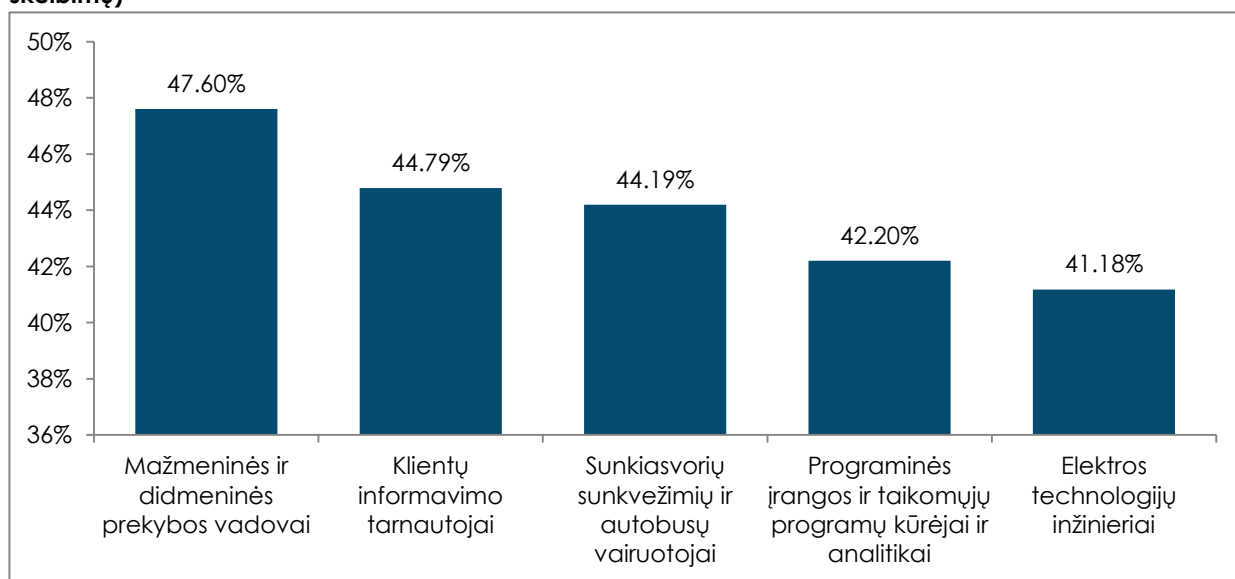
Vadovai: pardavimo, rinkodaros ir plėtros vadovai (ISCO 122); įmonių, įstaigų ir organizacijų vadovai (ISCO 112); gamybos, gavybos, statybos ir platinimo vadovai (ISCO 132); mažmeninės ir didmeninės prekybos vadovai (ISCO 142)

Nors darbo rinkoje yra didelė vadybos ir pan. studijų krypties absolventų pasiūla, įmonėms trūksta profesionalių patyrusių vadovų. Šios spragos neužpildo nei didelis vadybos absolventų skaičius, nei patirtį turintys, tačiau gerokai anksčiau išsilavinimą įgiję ar savamoksčiai darbuotojai.

Šaltinis: Europos Komisijos agentūros CEDEFOP 2016 m. tyrimo duomenys.⁹

Septynių didžiausių Lietuvos darbo skelbimų portalų¹⁰ analizė atskleidžia panašias tendencijas. 2016 m. antroje pusėje didžiausių sunkumų kilo ieškant vadovų, klientų informavimo tarnautojų, vairuotojų, IKT specialistų ir inžinierių – daugiau nei 40 proc. šių profesijų unikalių darbo skelbimų interneto portaluose buvo skelbiami ilgiau nei 30 dienų.

Profesijos, kurių unikalūs darbo skelbimai buvo skelbiami ilgiau nei 30 dienų (proc. visų tos profesijos darbo skelbimų)

Šaltinis: Vacancy Analytics duomenys (2016 m. gegužės 1 d. – lapkričio 31 d.)

Dažnai darbo vietos lieka neužpildytos todėl, kad kandidatai neturi reikiamos patirties ir kompetencijų. Daugeliui paklausiausių profesijų taikomas aukštojo išsilavinimo, anglų kalbos ir dvejų metų darbo patirties reikalavimas. Skelbimuose, skirtuose IKT specialistams, dažniausiai reikalaujama gebėjimų dirbti su Java ir PHP programavimo kalbomis. Daugelyje skelbimų specialistams nurodoma mokėti anglų (83 proc.) ir rusų (43 proc.) kalbas, rečiau – vokiečių (7,8 proc.) ir lenkų (4,1 proc.).

Kokių darbuotojų ieško darbdaviai?

Profesijos	Išsilavinimas	Užsienio kalbos	Darbo patirtis
Įmonių, įstaigų ir organizacijų vadovai	Aukštasis (80 %)	Anglų (90 %)	5 metai (32 %); 1 metai (26 %)
Gamybos, gavybos, statybos ir platinimo vadovai	Aukštasis (76 %)	Anglų (79 %)	2 metai (29 %); 3 metai (26%)
Pardavimo, rinkodaros ir plėtros vadovai	Aukštasis (93%)	Anglų (94%)	5 metai (35%); 2 metai (35%)

⁹ http://euskillspace.cedefop.europa.eu/en/analytical_highlights/lithuania-mismatch-priority-occupations

¹⁰ Apima šiuos portalus: alio.lt, cvbankas.lt, cv.lt, cvmarket.lt, cvonline.lt, Lietuvos darbo biržos skelbimų duomenų bazę ir manodarbais.lt.

Skelbimų analizė rodo, kad sunkumų kilo ieškant vadovų, klientų informavimo tarnautojų, vairuotojų, IKT specialistų ir inžinierių.

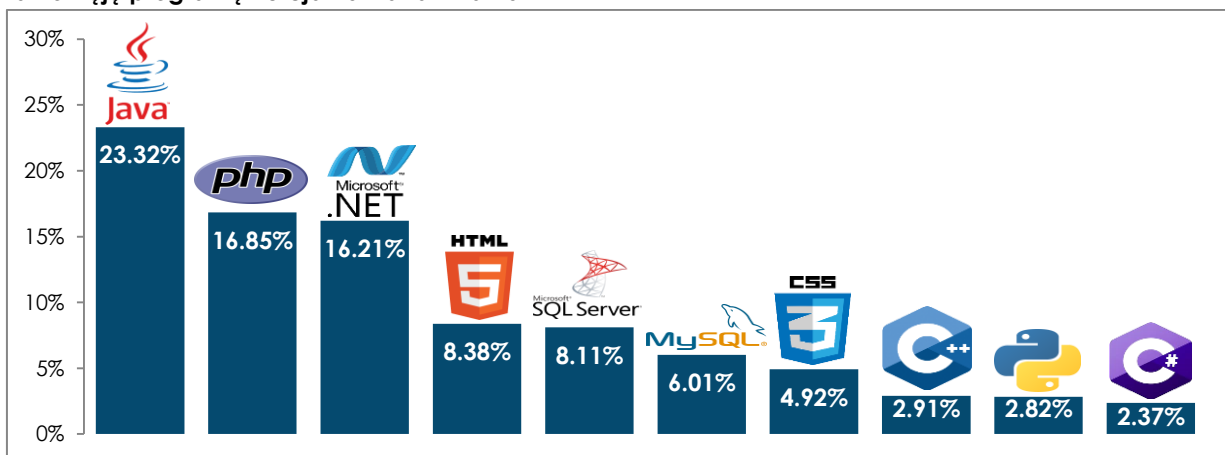

Mažmeninės ir didmeninės prekybos vadovai	Aukštasis (54 %)	Anglų (80 %)	2 metai (70 %)
Inžinerijos specialistai	Aukštasis (77 %)	Anglų (91 %)	1 metai (40 %); 2 metai (31 %)
Elektros technologijų inžinieriai	Aukštasis (58 %)	Anglų (100 %)	1 metai (35 %); 2 metai (29 %)
Programinės įrangos ir taikomųjų programų kūrėjai ir analitikai	Aukštasis (89 %)	Anglų (90 %)	5 metai (40 %); 2 metai (36 %)
Duomenų bazių ir tinklų specialistai	Aukštasis (77 %)	Anglų (86 %)	1 metai (50 %)
Informacinių technologijų ir ryšių paslaugų srities vadovai	Aukštasis (100 %)	Anglų (100 %)	-
Jaunesnieji finansų ir matematikos specialistai	Aukštasis (65 %)	Anglų (100 %)	2 metai (56 %)
Klientų informavimo tarnautojai	Aukštasis (47 %)	Anglų (64 %)	1 metai (43 %); 2 metai (40 %)
Sunkiasvorių sunkvežimių ir autobusų vairuotojai	Pagrindinis su profesine kval. (34 %); Vidurinis bendro lavinimo (24 %)	Rusų (58 %) Anglų (55 %)	1 metai (57 %)

Šaltiniai: Vacancy Analytics duomenys (2016 m. gegužės 1 d. – lapkričio 31 d.)

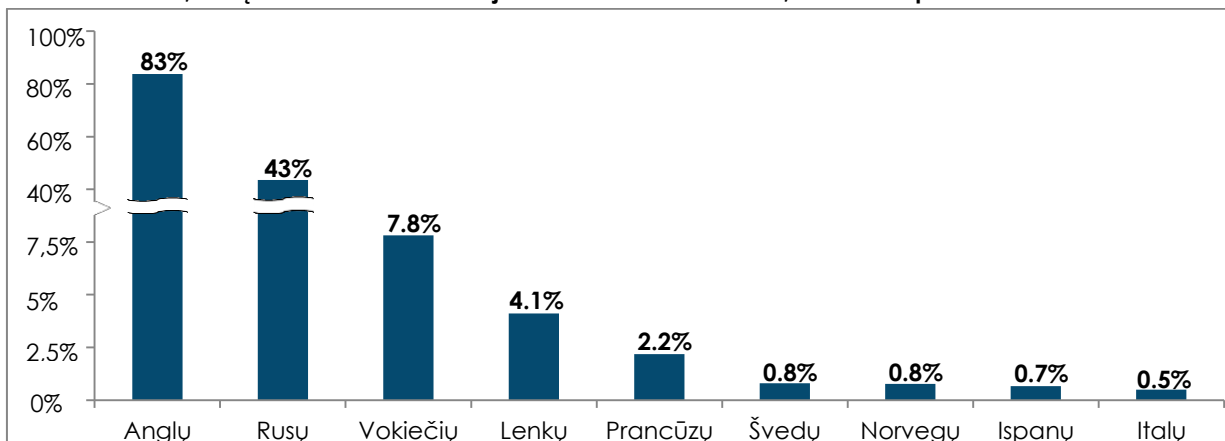
Pastaba: procentas parodo, kokioje dalyje darbo skelbimų nurodytas specifinis reikalavimas, palyginti su visais skelbimais, kuriuose keltas toks reikalavimas (pvz., kokioje dalyje skelbimų, kuriuose keliama reikalavimai kandidatų kalbų mokėjimui, nurodyta anglų kalba).

Programos, kurių dažniausiai reikalaujama darbo skelbimuose, skirtuose programinės įrangos ir taikomųjų programų kūrėjams ir analitikams

Šaltinis: Vacancy Analytics¹¹, darbo skelbimų, paskelbtų 2016 m. gegužės 1 d. – lapkričio 31 d., duomenys

Užsienio kalbos, kurių dažniausiai reikalaujama darbo skelbimuose, skirtuose specialistams

Šaltinis: Vacancy Analytics¹², darbo skelbimų, paskelbtų 2016 m. gegužės 1 d. – lapkričio 31 d., duomenys.

¹¹ Visionary Analytics nuosava darbo pasiūlymų duomenų bazė.

Ilgalaikės paklausos ir pasiūlos prognozės

Ilgalaikėje perspektyvoje Lietuvos užimtumo struktūros kaitą lems trys veiksniai.

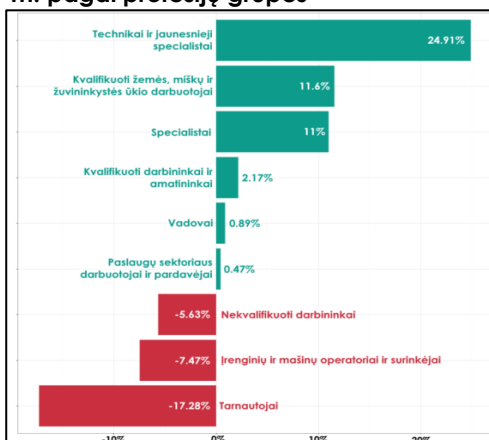
Technologijų kaita. Automatizavimo, IKT sistemų diegimo ir pan. tendencijos lems tai, kad ateityje: a) toliau mažės žemesnės kvalifikacijos darbuotojų poreikis; b) augs aukštesnės kvalifikacijos darbuotojų, galinčių kurti, valdyti ir „aptarnauti“ vis sudėtingesnes technologijas poreikis; c) labiausiai vertinami bus tie darbuotojai, turintys techninių žinių ir gebėjimų bei gerų bendrųjų kompetencijų – tyrėjo, kūrėjo, komunikacijos, emocinio intelekto ir kt. – kurių mašinos ateityje dar neturės. Technologinė modernizacija pramonėje lems darbo vietų nekuriantį augimą: nors Lietuvos pramonės kuriama pridėtinė vertė, tikėtina, ir toliau augs, tai nelems didesnio užimtųjų poreikio. Paslaugų sektoriuose, kuriuose vyrauja rutininiai darbai – logistikos ir transporto, prekybos ir pan. – technologinė modernizacija lems rutininių darbų (pvz., transporto priemonės vairavimas) automatizavimą. Todėl mažės tokius darbus atliekančių užimtųjų poreikis, tačiau augs sudėtingas sistemas kuriančių ir valdančių specialistų paklausa.

Demografinė kaita. Senstančios Lietuvos ir Vakarų Europos visuomenės lems augantį sveikatos priežiūros, globos, socialinio darbo specialistų poreikį. Tikėtina, kad Lietuvoje tokių darbuotojų ateityje trūks ne todėl, kad jų rengiama pernelyg mažai, bet dėl jų emigracijos, kuriai turės įtakos darbo užmokesčių skirtumai Lietuvoje ir Vakarų Europos šalyse.

Tarptautinės prekybos srutai ir Lietuvos ūkio vieta tarptautinėse pridėtinės vertės grandinėse.

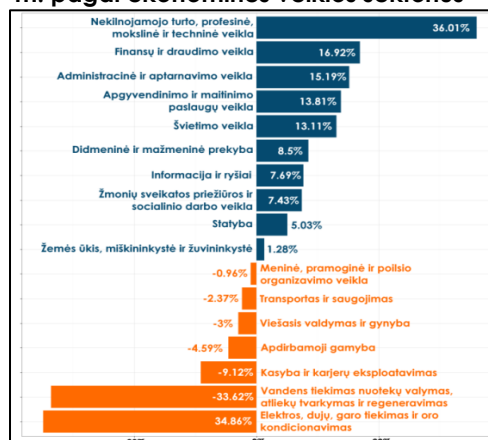
Lietuvos ekonomika yra maža ir atvira, todėl dalyvavimas tarptautiniuose prekių ir paslaugų mainuose turi didelį poveikį ūkio struktūrai ir užimtųjų paklausai. Pagal optimistinį scenarijų, globalios prekybos apimtys ateityje nemažės, o Lietuvos įmonės ir toliau sėkmingai kurs vis didesnę pridėtinę vertę globaliose tiekimo grandinėse, t.y. gamins vis aukštesnės pridėtinės vertės produktus – imsis ne tik gamybos, bet ir naujų produktų kūrimo, savo prekių ženklų vystymo; Lietuvoje bus steigiami aukštos pridėtinės vertės paslaugų centrai. Tai lemtų aukštesnės kompetencijos užimtųjų paklausos ir darbo užmokesčio lygio augimą, paskatintų re-emigraciją ir imigraciją. Kita vertus, ryškėja vis daugiau ženklų, kad tarptautinės prekybos apimtys ateityje gali smukti, o kryptys keistis – tai rodo auganti Vakarų šalių rinkėjų dalis, nusistačiusi prieš laisvą prekybą, Brexit, dezintegracinės tendencijos ES ir kt. Jei globalios dezintegracinės tendencijos pasireikš, tai turės ženklų neigiamą poveikį Lietuvos ūkio augimo perspektyvoms, nedarbo lygiui ir darbo užmokesčiui bei turės įtakos ūkio struktūros kaitai.

Prognozuojama užimtumo kaita (proc.) 2015 – 2025 m. pagal profesijų grupes

Šaltinis: Europos Komisijos agentūros CEDEFOP prognozės.¹³

Prognozuojama užimtumo kaita (proc.) 2015 – 2025 m. pagal ekonominės veiklos sektorius

Ilgalaikėje perspektyvoje Lietuvos užimtumo struktūros kaitą lems trys veiksniai:
1) technologijų kaita;
2) demografinė kaita;
3) tarptautinės prekybos kaita.

¹² Visionary Analytics nuosava darbo pasiūlymų duomenų bazė.

¹³ http://skills-panorama.cedefop.europa.eu/en/skills-theme/future-jobs?field_countries_tid=20&edit-submit-businessservices=Apply

Darbo rinkos segmentai

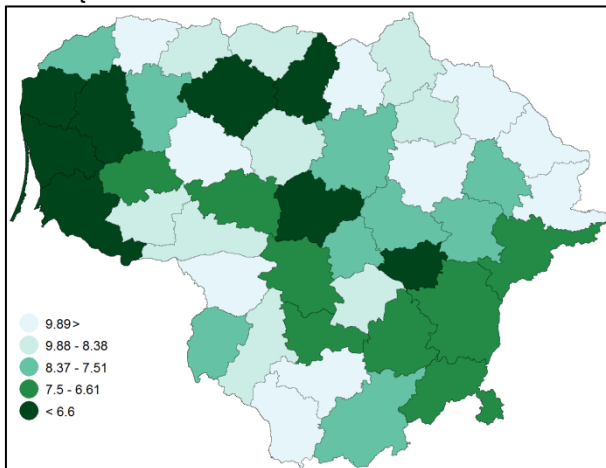
Nedarbo tendencijos ir struktūra

2016 m. registruoto nedarbo rodiklis smuktelėjo 0,5 proc. punkto. Labiausiai mažėjo moterų ir jaunimo nedarbo rodikliai – moterų nuo 8,5 iki 7,9 proc. ir jaunimo nuo 5,3 iki 4,7 proc.

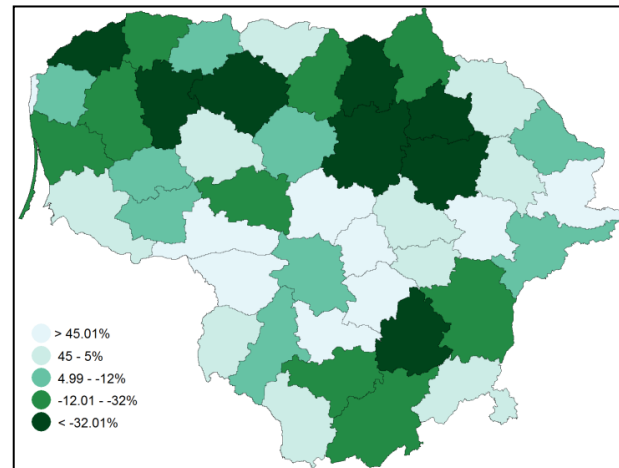
Darbo birža 2016 m. suteikė užimtumą 312,8 tūkst. darbo ieškančių žmonių: padėta įsidarbinti – 172 tūkst., veiklą pagal verslo liudijimus pradėjo 85,4 tūkst. Remiamo užimtumo priemonėse dalyvavo 55,4 tūkst. asmenų, kas trečias mokėsi ir įgijo darbo rinkoje paklausias profesijas arba kompetencijas.

Bedarbių įsidarbinimo sparta priklauso nuo regiono. Greičiausiai įsidarbina didmiesčių ir aplinkinių rajonų gyventojai, lėčiausiai – Lietuvos šiaurės rytuose ir pietvakariuose esančių savivaldybių gyventojai. Pastaruosiuose regionuose nuo 2012 m. taip pat augo ilgalaikio nedarbo lygis. Tai rodo, kad pasienio savivaldybės neatsigavo po ekonominės krizės, čia situacija išlieka prasta, o sekli darbo rinka pakerta šių savivaldybių tolesnės ekonominės ir socialinės raidos perspektyvas.

Savivaldybių žemėlapis pagal vidutinę nedarbo trukmę 2015 m.

Ilgalaikio nedarbo pokyčiai (proc.) savivaldybėse 2012 – 2015 m.

Šaltinis: LDB duomenys.

Tipinis bedarbis dažniausiai yra 45 – 54 m. vyras, gyvenantis pasienio rajonuose, turintis vidurinį išsilavinimą. Ilgalaikio bedarbio portretas gana panašus: pagrindinis skiriantis bruožas yra tas, kad ilgalaikėmis bedarbėmis dažniau tampa moterys nei vyrai. Tai rodo, kad nedarbo problema yra geografiškai koncentruota ir būdinga specifinėms socialinėms grupėms. Tai paneigia mitą, kad aukštosios mokyklos rengia Darbo biržos klientus. Priešingai – aukštąjį išsilavinimą įgiję asmenys turi mažiausias galimybes, palyginti su kitų išsilavinimą turinčiais asmenimis, tapti bedarbiais. 2016 m. teritorinės darbo biržos pateikė 600,4 tūkst. darbo pasiūlymų darbo ieškantiems asmenims, iš jų 36,1 tūkst. atsisakė dėl netenkinančio darbo užmokesčio, darbo sąlygų, 11,7 tūkst. nenuvyko pas darbdavį, negrįžo į darbo biržą.

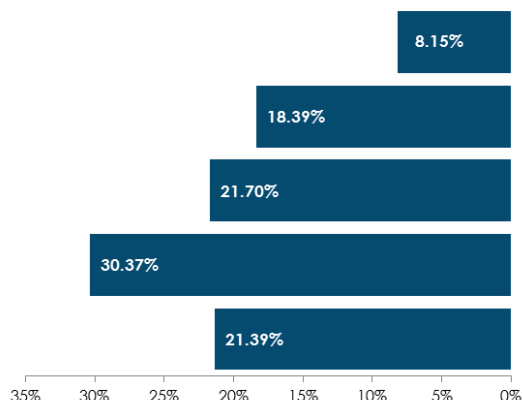
Greičiausiai įsidarbina didmiesčių ir aplinkinių rajonų gyventojai, lėčiausiai – Lietuvos šiaurės rytų ir pietvakarių savivaldybių gyventojai.

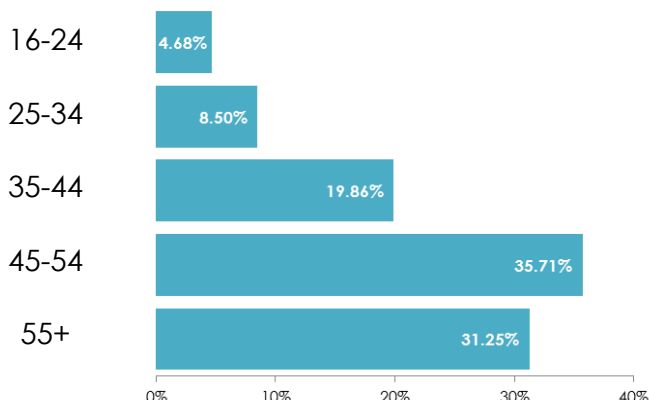
Tipinis bedarbis dažniausiai yra 45 – 54 metų amžiaus vyras, gyvenantis pasienio rajonuose, turintis vidurinį išsilavinimą.

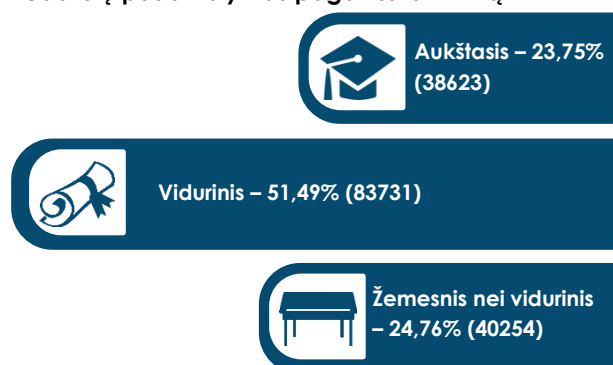
Bedarbių pasiskirstymas pagal amžių

Ilgalaikių bedarbių pasiskirstymas pagal amžių

Bedarbių pasiskirstymas pagal išsilavinimą

Ilgalaikių bedarbių pasiskirstymas pagal išsilavinimą

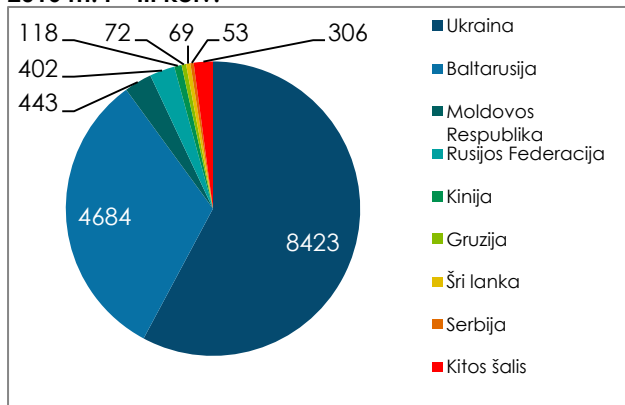

Šaltinis: LDB 2015 m. duomenys.

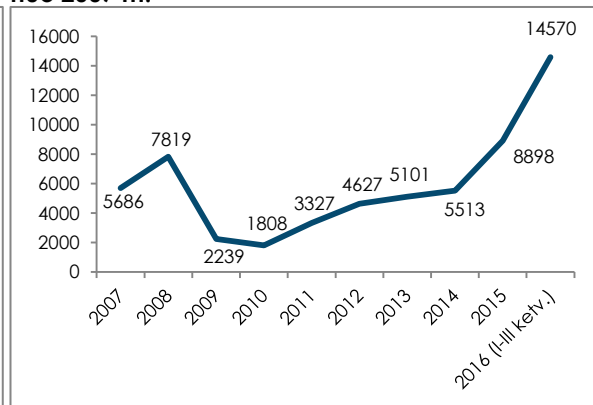
Užsieniečių įdarbinimo tendencijos

Leidimų dirbti ne ES piliečiams skaičius nuo ekonominės krizės pabaigos nuosekliai augo ir 2016 m. III ketv. pasiekė 14,5 tūkst. Dauguma (90 proc.) leidimų išduota tarptautinio krovinio vežimo transporto priemonių vairuotojams. Tai lėmė didelė nepatenkinta darbo rinkos paklausa – 2016 m. sausio – lapkričio mėn. laisvų darbo vietų skaičius 12 kartų viršijo tokį darbą dirbti norinčiųjų skaičių. Kitos populiarios profesijos, kurių trūko darbo rinkoje ir įdarbinti trečiųjų šalių piliečiai – suvirintojai (išduoti 349 leidimai) ir metalinių laivų korpusų surinkėjai (305 leidimai). Aukštos kvalifikacijos reikalaujančių profesijų nėra tarp 10 profesijų, kurioms išduota daugiausiai leidimų. Didžiąją dalį visų įdarbintų asmenų sudarė Ukrainos (58 proc.) ir Baltarusijos (32 proc.) piliečiai.

Įdarbintų užsienio piliečių struktūra pagal kilmės šalį, 2016 m. I – III ketv.

Leidimų dirbti užsienio piliečiams skaičiaus kaita nuo 2007 m.

Šaltinis: LDB duomenys

Leidimų dirbti ne ES piliečiams skaičius nuo ekonominės krizės pabaigos nuosekliai augo ir 2016 m. III ketv. pasiekė 14,5 tūkst.

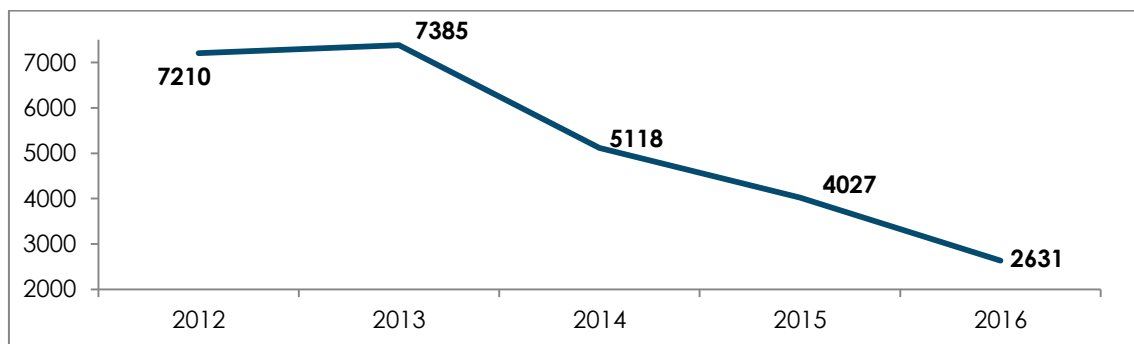
Per
pastaruosius
penkerius
metus Darbo
biržoje
registruotų
absolventų
skaičius
smuko beveik
tris kartus.

Absolventų nedarbas

Absolventai¹⁴ sudarė 3,8 proc. visų 2016 m. I pusmetį Darbo biržoje registruotų bedarbių. Dauguma absolventų registruojasi liepos mėn., t.y. iš karto po kvalifikacijos įgijimo. Per pastaruosius penkerius metus teritorinėse darbo biržose registruotų absolventų skaičius smuko beveik tris kartus. Atsižvelgiant į tai, kad dauguma užsiregistravusiųjų vėliau tęsia mokslus arba gana greitai įsidarbina, galima teigti, kad absolventų nedarbas nėra sisteminė problema.

Užsiregistravusių Darbo biržoje absolventų skaičius 2012 – 2016 m. liepos mėnesį.

Šaltinis: LDB duomenys

¹⁴ Absolventu laikomas asmuo prieš 12 mėn. ar anksčiau baigęs aukštąją arba profesinę mokyklą ir įgijęs atitinkamą kvalifikaciją.

LIETUVOS DARBO BIRŽA
PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS